

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป้องกันและควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษา ตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ชื่อผู้เขียน

นายสมเกียรติ กาติบ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการ :

รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สาเหตุและปัจจัยทั้งทางธรรมชาติและมนุษย์ ที่ทำให้เกิดไฟป่าในบริเวณตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา (2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมไฟป่า รวมถึงลดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและควบคุมไฟป่าให้กับประชาชน และ (3) ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการ ป้องกันและควบคุมไฟป่าของประชาชน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกในครัวเรือนที่สามารถให้ข้อมูลได้ เฉพาะบ้านจ่าบอนและบ้านสันปูเลย ตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำนวน 212 คน โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่, การหาค่าร้อยละ, ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และมีขมิ้มเลขคณิต การหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความเข้าใจเรื่องไฟป่ากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมไฟป่า ที่แตกต่างกันใช้สูตร ANOVA

ผลการศึกษา พบว่า (1) ความรู้ความเข้าใจและการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับไฟป่าประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเรื่องไฟป่าอยู่ในระดับปานกลาง (2) ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันมากที่สุด ร้อยละ 65.7 รองลงมามีส่วนร่วมในการวางแผน ร้อยละ 64.9 มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ร้อยละ 55.0 โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมไฟป่า ร้อยละ 62.8 ซึ่งนับว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมไฟป่าอยู่ในระดับปานกลาง

งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อให้การจัดการและควบคุมไฟฟ้าประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี มีดังนี้ หน่วยงานของรัฐควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป้องกันและควบคุมไฟฟ้ามากยิ่งขึ้น โดยอาศัยองค์กรชุมชนหรือองค์การบริหารส่วนตำบลให้เข้ามาดำเนินการ ภาครัฐบาลควร (1) มีแผนระยะยาวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (2) สร้างทัศนคติและปลูกจิตสำนึกให้แก่ประชาชน โดยให้เกิดความตระหนักถึงผลเสียของการเกิดไฟไหม้ป่าและ (3) ให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการจุดไฟเผาป่าโดยเคร่งครัด

Independent Study Title People Participation in the Management of Forest Fire
Prevention and Control in the National Reserved
Forest : A Case Study in Tambon Angtong, Amphoe
Chiang Kham, Changwat Phayao.

Author Mr.Somkiat Katib

M.A. Man and Environment Management

Examining Committee :	Assoc. Prof. Prayad	Pandee	Chairman
	Prof.Dr.Manat	Suwan	Member
	Assoc.Prof.Dr.Anurak	Panyanuwat	Member

ABSTRACT

The objectives of this study were to study (1) the factors and causes of forest fire as generated by nature and human in Tambon Angtong, Amphoe Chiang Kham, Changwat Phayao; (2) people's participation in the management of forest fire prevention and control, and the problems of and obstacles on knowledge and provision of the management of forest fire control for the people and (3) personal factors influencing the people's participation in the management of forest fire prevention and control.

The sample groups were 212 household leaders or members in Ban Chambon and Ban San-Puloei in Tambon Angtong, Amphoe Chiang Kham, Changwat Phayao. A set of questionnaires and interviewing format were used in data collection. Data were analysed by the use SPSS program, covering frequency distribution, percentage distribution, standard deviation and mean. A test of hypotheses on the relation of knowledge and understanding of forest fire and participation in management and forest fire control was conducted by the use of Pearson Product Moment Correlation Coefficient. The researcher found out the influential factors affecting participation in the prevention and control of forest fire by using One - way ANOVA

The results of the research were as follows :

(1) the sample group showed the knowledge on forest fire at a medium level. The people participation in the management of forest fire prevention and control; (2) about sixty – five percent of the sample group showed the participation on fire prevention, 64.9% on participation in planing and 55 % on fire alert respectively.

Recommendation : The management of forest fire prevention and control would be conducted successfully, if more opportunity was given to the people organization, by the government, particularly the Tambon administration organization.

The government sector should (1) set up a master plan to prevent and solve the problems in the National Reserved Forest; (2) create public awareness of the people on the forest fire damage; and (3) enforce the law relating to forest fire prevention and control.